

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1979/2015
03.02.2016. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници тужиоца Б.Б. из П., чији је пуномоћник Д.С., адвокат из П., против туженог Компаније Х. ДОО Б., фабрика П., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1254/15 од 25.06.2015. године, у седници одржаној 03.02.2016. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 1254/15 од 25.06.2015. године и пресуда Основног суда у Прокупљу П1 250/14 од 24.02.2015. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прокупљу П1 250/14 од 24.02.2015. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио поништај као незаконитог решења туженог о отказу уговора о раду број 1529 од 03.01.2007. године, којим је тужиоцу престао радни однос, као и да се наложи туженом да тужиоца врати на послове који одговарају његовој стручној спреми, знању и способностима и призна му сва права из радног односа; ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1254/15 од 25.06.2015. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Прокупљу П1 250/14 од 24.02.2015. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку која је учињена у поступку пред другостепеним судом и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, број 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Међутим, нижестепене пресуде заснивају се на погрешној примени материјалног права, због чега чињенично стање није потпуно утврђено.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на основу уговора о раду од 03.01.2007. године и распоређен на пословима референта набавке амбалаже. Решењем туженог од 15.10.2013. године, тужиоцу је отказан уговор о раду услед економских и организационих промена и утврђено право на отпремнину од 96.111,36 динара. Тужени је 08.10.2013. године, донео одлуку о престанку потребе за обављањем одређених послова, односно смањењу обима посла, којом је утврђено да је престала потреба за радом 11 запослених, између осталог и тужиоца. Тачком 4. наведене одлуке утврђено је да послодавац нема обавезу да донесе Програм решавања вишка запослених у складу са чланом 153. Закона о раду, имајући у виду укупан број од 230 запослених на дан 08.10.2013. године. Правилником о систематизацији радних места од 08.10.2013. године укинута је радно место референт набавке амбалаже, као и радно место референт набавке сировина, а систематизовано је ново радно место референт јавне набавке, који обухвата послове референта набавке амбалаже и послове референта набавке сировина. За то радно место предвиђен је 1 извршилац на које је распоређен запослени С.Ђ.. Пре отказа уговора о раду тужиоцу је исплаћена отпремнина.

Разлози на које се позивају нижестепени судови када су утврдили да је решење туженог законито су ти да је радно место тужиоца укинута, да је новим Правилником о систематизацији предвиђено радно место референт јавне набавке, које обухвата и послове референта набавке амбалаже, те како тужени није био у законској обавези да донесе Програм решавања вишка запослених, на ново радно место са једним извршиоцем распоређен је С.Ђ., обзиром да је распоређивање запослених дискреционо право послодавца.

Међутим, разлози за овакву одлуку не могу да се прихвате.

По оцени Врховног касационог суда, иако је код туженог укинута радно место на којем је тужилац радио, ови послови су обухваћени радним местом које је предвиђено новом систематизацијом. У тој ситуацији, нејасно је на основу којих критеријума је послодавац на то радно место распоредио запосленог С.Ђ.. Послодавац нема дискреционо право да распоређује запослене без примене одговарајућих критеријума када одређеном броју запослених престаје радни однос због престанка потребе за њиховим радом. Највећи значај за одређивање ком запосленом ће да престане радни однос треба да има успешност у раду, међутим нижестепени судови нису утврдили да ли је и уколико јесте на који начин и на основу којих мерила оцењено да је запослени С.Ђ. успешнији у раду од тужиоца. Критеријуми морају увек да се примењују јер се само на тај начин утврђује ком запосленом престаје радни однос, а који запослени ће бити премештен на одговарајуће радно место, уколико је радно место укинута. На примену критеријума није од значаја да ли је послодавац приликом утврђивања вишка запослених био у

обавези да донесе Програм решавања вишка запослених, што произлази из одредби члана 155. став 1. тачка 4. и члана 157. Закона о раду.

Обзиром да у случају отказа уговора о раду тужиоцу, нису примењени критеријуми на основу којих може да се утврди зашто је тужилац, а не други запослени проглашен технолошким вишком, нижестепени судови су погрешно применили материјално право, због чега је чињенично стање непотпуно утврђено.

Стога су основани ревизијски наводи да је побијаним пресудама погрешно примењено материјално право.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 416. став 2. Закона о парничном поступку.

Пошто потпуно утврде чињенично стање, нижестепени судови ће правилно применити материјално право, ценећи примедбе изнете у овом решењу и донети закониту одлуку.

**Председник већа-судија
Весна Поповић,с.р.**